

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W ZIELONEJ GÓRZE

LZG.410.13.1.2024

Teresa Putynkowska
Przewodnicząca Zarządu
Stowarzyszenia „Razem” w Sulęcinie
ul. Lipowa 16c, 69-200 Sulęcín

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/036 – Warsztaty terapii zajęciowej dla osób z niepełnosprawnościami

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie „Razem” w Sulęcinie (dalej: <i>Stowarzyszenie</i>), ul. Lipowa 16c, 69-200 Sulęcin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Teresa Putynkowska, Przewodnicząca Zarządu, od dnia 11 marca 2011 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Kwalifikowanie uczestników, prowadzenie działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz jej skuteczność. 2. Organizacja i prowadzenie rehabilitacji w ramach programu zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą PFRON „Zajęcia klubowe w WTZ”. 3. Legalność i gospodarność wykorzystania środków.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023. Dla realizacji celów kontroli mogą być wykorzystane dowody sporządzone w latach wcześniejszych oraz w okresie późniejszym, a także dane statystyczne z tych okresów.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Norbert Serafin, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LZG/71/2024 z dnia 18 września 2024 r. 2. Zdzisław Szafranski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/92/2024 z dnia 22 listopada 2024 r. 3. Cezary Romanczenko, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LZG/88/2024 z dnia 4 listopada 2024 r. (akta kontroli str. 1-2G)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Prowadzony przez Stowarzyszenie Warsztat Terapii Zajęciowej³ prowadził skuteczną rehabilitację społeczną poprzez stwarzanie osobom z niepełnosprawnościami możliwości uczestniczenia w życiu społecznym.

Struktura zatrudnienia w warsztacie była zgodna z umową zawartą pomiędzy Powiatem Sulęcińskim a Stowarzyszeniem dotyczącą prowadzenia przez Stowarzyszenie WTZ. Nie odpowiadała natomiast wymogom rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej⁴, bowiem w okresie objętym kontrolą pracownikiem WTZ nie był specjalista ds. rehabilitacji lub rewalidacji. Z tego powodu faktyczny skład rady programowej nie odpowiadał ustawowym wymogom.

Szczegółowe badanie dokumentacji 15 uczestników WTZ wykazało, że wszystkie osoby posiadały ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej, a ich uczestnictwo w warsztacie zostało uzgodnione z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie⁵. Rada programowa WTZ opracowała odrębnie na każdy rok pobytu uczestnika Indywidualny Program Rehabilitacji (IPR). W wymaganych terminach dokonywano oceny kompleksowej realizacji IPR.

Przeprowadzano również oceny indywidualnych efektów rehabilitacji za okresy półroczne, roczne oraz oceny kompleksowe. Uczestnikom WTZ zapewniano możliwość udziału w ocenach indywidualnych efektów rehabilitacji, jednak wystąpiły przypadki braku potwierdzenia przez uczestnika warsztatu tego faktu. Przeprowadzone we wszystkich pracowniach oględziny prowadzonych zajęć oraz wyposażenia tych pracowni wykazały, że uczestnikom WTZ stworzono odpowiednie warunki rehabilitacji.

Uczestnikami programu „Zajęcia klubowe w WTZ” były osoby z niepełnosprawnościami, które spełniały kryteria ww. programu oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁶. Każdy z uczestników brał udział w zajęciach klubowych w wymaganym wymiarze, a pracownicy prowadzący te zajęcia posiadali odpowiednie kwalifikacje.

Środki finansowe na działalność WTZ pochodzące z PFRON oraz Powiatu Sulęcińskiego, wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem oraz warunkami umów. Koszty związane z działalnością WTZ prawidłowo dokumentowano i ewidencjonowano w księgach rachunkowych, a następnie prawidłowo wykazywano w terminowo złożonych informacjach kwartalnych oraz rocznych sprawozdaniach z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ.

Jednak aneksy do umowy na prowadzenie WTZ nie zawierały procentowego udziału środków PFRON w ogólnej kwocie środków na działalność warsztatu w danym roku, a roczne sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ nie zawierały wszystkich wymaganych informacji⁷.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: WTZ lub warsztat.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2284, dalej: rozporządzenie w sprawie WTZ.

⁵ Dalej: PCPR.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm., dalej: ustawa o rehabilitacji.

⁷ Tj.: nie zawierały informacji o decyzjach podjętych przez radę programową WTZ w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Kwalifikowanie uczestników, prowadzenie działań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz jej skuteczność

Opis stanu faktycznego

1.1. W art. 4 § 5 Statutu Stowarzyszenia⁹ zapisano, że celem działania Stowarzyszenia jest m.in. prowadzenie warsztatu terapii zajęciowej, natomiast w art. 11 § 7, iż wewnętrzne regulaminy i taryfikatory plac dla pracowników powołanych placówek zatwierdza Zarząd Stowarzyszenia, a podpisuje je przewodniczący Stowarzyszenia, lub inna osoba wyznaczona i upoważniona przez Zarząd.

(akta kontroli str. 87-93)

Regulamin organizacyjny WTZ został zatwierdzony uchwałą nr 5 Zarządu Stowarzyszenia z dnia 30.11.2018 r. i wszedł w życie z dniem 01.12.2018 r.¹⁰

Regulamin organizacyjny spełniał wymagania określone w § 9 rozporządzenia w sprawie WTZ.

W § 11 Regulaminu organizacyjnego zapisano m. in., iż: - uczestnicy warsztatu biorą udział w zajęciach pracowni terapeutycznych funkcjonujących w warsztacie, - liczebność grup terapeutycznych oraz pracujących w grupie instruktorów terapii zajęciowej ustala się w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności uczestników.

Regulamin organizacyjny określał także warunki i procedury kwalifikowania (rekrutacji) do warsztatu oraz warunki i procedury skreślenia uczestnika z listy uczestników warsztatu.

(akta kontroli str. 4-16)

W dniu 31.12.2007 r. pomiędzy Powiatem Sulęcińskim a Stowarzyszeniem została zawarta umowa (nr WTZ/1/2007) na prowadzenie przez Stowarzyszenie WTZ w obiekcie stanowiącym własność Stowarzyszenia. W umowie zapisano, iż na potrzeby warsztatu w ww. obiekcie przeznaczone są 23 pomieszczenia o łącznej powierzchni 670 m², w tym osiem pracowni terapeutycznych o łącznej powierzchni 315 m² oraz jedno pomieszczenie rehabilitacyjne o powierzchni 80 m². Umowę zawarto na czas nieokreślony. W kontrolowanym okresie ww. umowa była zmieniana dziewięcioma aneksami¹¹. W badanym okresie jednym aneksem (nr 50 z 19.10.2023 r.) dokonano zmian w zakresie pracowni funkcjonujących z warsztacie, oraz w zakresie obsady kadrowej warsztatu.

W ww. umowie¹² określono m.in., że terapia odbywa się w następujących rodzajach grup (pracowniach): 1) kulinarnej, 2) bukieciarstwa, 3) multimedialnej, 4) gospodarczej, 5) gospodarstwa domowego, 6) krawieckiej, 7) technik różnych, 8)

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Tekst jednolity Statutu Stowarzyszenia ustalony Uchwałą Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia *Razem* w Sulęcinie z dnia 02.03.2015 r.

¹⁰ Do czasu kontroli NIK (do 25.11.2024 r.) Regulamin organizacyjny WTZ był zmieniany następującymi uchwałami Zarządu Stowarzyszenia: - 7/2019 z 22.11.2019 r.; - 1/2022 z 24.02.2022 r.; - 1/2023 z 18.05.2023 r.

¹¹ W 2021 r. aneksami nr: 43 z 08.04.2021 r., 44 z 27.09.2021 r., 45 z 28.12.2021 r., w 2022 r. aneksami nr: 46 z 31.03.2022 r., 47 z 10.11.2022 r., 48 z 27.12.2022 r., w 2023 r. aneksami nr: 49 z 30.03.2023 r., 50 z 19.10.2023 r., 51 z 14.12.2023 r.

¹² Stosownie do aneksu nr 53 z dnia 30.10.2024 r. do ww. umowy nr WTZ/1/2007 z dnia 31.12.2007 r.

stolarskiej, a także, że obsadę warsztatu stanowi 13 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę¹³ (na 12,20 etatów), oraz masażysta, rehabilitant i psycholog wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenia.

Z ww. wynika, że w kontrolowanym okresie warsztat był przygotowany organizacyjnie do realizacji celów określonych w ustawie o rehabilitacji.

(akta kontroli, str. 97-106)

Ogłędziny prowadzonych w WTZ zajęć we wszystkich ośmiu pracowniach wykazały¹⁴ m.in., że:

Faktyczna organizacja warsztatu w zakresie: godzin pracy, organizacji zajęć i form ich prowadzenia, liczebności grup oraz liczby instruktorów terapii pracujących z tymi grupami odpowiadała postanowieniom regulaminu organizacyjnego. Porównywano: faktyczną liczbę uczestników zajęć z liczbą wynikającą z dokumentacji organizacyjnej warsztatu (w tym dzienniki i listy obecności), liczbę uczestników przypadającą na instruktorów terapii pracujących w grupach, faktycznie prowadzone zajęcia z ich harmonogramem (planem). Sprawdzono sposób dokumentowania prowadzonych zajęć (pracowni) oraz przebieg wybranych zajęć wykonywanych w pracowniach. Dokumentowanie przeprowadzonych zajęć odnotowywano w dziennikach w pozycji pn. Dzienny zapis pracy opiekunczo-terapeutycznej-wychowawczej. Wpisywano dzień, w którym były prowadzone zajęcia, godziny zajęć, liczbę uczestników i ich podpisy oraz treść zapisu pracy z grupą.

1) Pracownia stolarska; uczestnicy odrysowywali kartonowe wzory ozdób świątecznych na drewnianych deskach, pomagali w wycinaniu piłą figurek i ozdób świątecznych z desek drewnianych, szlifowali klepki drewniane na daszki tablic informacyjnych wykonywanych dla nadleśnictwa.

2) Pracownia gospodarcza; uczestnicy montowali karmniki dla ptaków (polerowali i skręcali elementy karmników dla ptaków).

3) Pracownia kulinarna; osoby te przygotowywały posiłek dla wszystkich uczestników WTZ.

4) Pracownia bukieciarstwa; uczestnicy oglądali na ekranie komputera film prezentowany na platformie internetowej YouTube o wykonywaniu ozdób i stroików bożonarodzeniowych, przygotowywali stroiki bożonarodzeniowe z gałązek drzew, szyszek, ozdób świątecznych.

5) Pracownia gospodarstwa domowego; uczestnicy m. in. uzupełniali w toaletach WTZ pojemniki na mydło w płynie, ręczniki papierowe, opróżniali pojemniki na śmieci, sprzątały pomieszczenia (rehabilitacji i świetlicy).

6) Pracownia multimedialna; uczestnicy przeglądali strony internetowe o wykonywaniu ozdób świątecznych, słuchali muzyki relaksacyjnej.

7) Pracownia technik różnych; uczestnicy przygotowywali kartki świąteczne oraz wycinanki i wyklejanki.

8) Pracownia krawiecka; uczestnicy przygotowywali wkłady do poduszek, segregowali i przyszywali guziki, jedna osoba szyła na maszynie overlock.

Liczebność grup terapeutycznych poszczególnych pracowni ustalano w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności uczestników. Pracownie z sześcioma uczestnikami (stolarska, gospodarcza, kulinarna, gospodarstwa domowego,

¹³ W tym: - kierownik, - księgowa, - pracownik socjalny, - informatyk, - kierowca, - ośmiu instruktorów terapii zajęciowej.

¹⁴ Ogłędziny przeprowadzono w dniach: 9, 10 i 11 grudnia 2024 r.

krawiecka) były to pracownice dla uczestników dobrze lub bardzo dobrze funkcjonujących w grupie.

(akta kontroli, str. 144-149, 155-159, 510-512)

1.2. W latach 2021-2023 (stany na koniec danego roku) oraz w I półroczu 2024 r. (stan na koniec półrocza) liczba miejsc którymi dysponował WTZ wyniosła 45, tyle też osób przebywało w WTZ (w całym ww. okresie wszystkie miejsca, którymi dysponował warsztat były wykorzystane).

W kontrolowanym okresie (lata 2021-2023) składano wnioski o przyjęcie do WTZ. Warsztat prowadził tzw. listy rezerwowe, tj. listy osób oczekujących na przyjęcie do WTZ. Imienne listy (wykazy) tych osób były zatwierdzane każdorazowo przez PCPR.

Liczby osób oczekujących na przyjęcie do warsztatu wynosiły: - na koniec 2021 r. dwie osoby, - na koniec 2022 r. sześć osób, - na koniec 2023 r. jedna osoba, - na koniec I półrocza 2024 r. cztery osoby.

Średni czas oczekiwania na przyjęcie tych osób do warsztatu wynosił: - na koniec 2021 r. około jeden rok, - na koniec 2022 r. około jednego miesiąca, - na koniec 2023 r. sześć miesięcy, - na koniec I półrocza 2024 r. około sześć miesięcy.

Uczestnicy warsztatu posiadali ważne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem do terapii zajęciowej: - na 31.12.2021 r. 30 uczestników WTZ posiadało orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, 15 o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; - na 31.12.2022 r. odpowiednio 32 i 13; - na 31.12.2023 r. odpowiednio 31 i 14.

(akta kontroli, str. 94, 112-113, 107, 162)

Zgodnie z przepisem § 2 rozporządzenia w sprawie WTZ Stowarzyszenie prowadzące warsztat, kwalifikowało kandydatów do uczestnictwa w warsztacie zgodnie ze wskazaniem do terapii zajęciowej, zawartym w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ. Warsztat (zgodnie z wymogiem § 11 pkt 1 lit. a ww. rozporządzenia) prowadził dokumentację zawierającą informacje dotyczące podstawy do zakwalifikowania osoby niepełnosprawnej do uczestnictwa w warsztacie.

W kontrolowanym okresie, w przypadku jednego uczestnika warsztatu treść orzeczenia o stopniu niepełnosprawności ulegała zmianie. I tak:

W orzeczeniu powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności z 2021 r. zapisano, iż zespół postanowił zaliczyć uczestnika tego warsztatu do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz m.in., że osoba ta wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

W kolejnym orzeczeniu z 2023 r. zespół postanowił zaliczyć tego uczestnika warsztatu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Zapis, że osoba ta wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji został zmieniony. Zapisano, że ww. osoba nie wymaga takiej opieki.

W związku z powyższym zmiana przedmiotowych zapisów w orzeczeniu o niepełnosprawności nie wpłynęła na konieczność zmiany indywidualnego programu rehabilitacji (dalej: IPR) ww. osoby uczestniczącej w warsztacie i IPR tej osoby nie uległ zmianie.

Pobyt tego uczestnika w warsztacie był uzasadniony, tj. uczestnik ten był objęty wskazaniem do terapii zajęciowej zawartym w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

(akta kontroli, str. 108-111)

W latach 2021-2023 nie wystąpiły przypadki odmowy przyjęcia do WTZ.

(akta kontroli, str. 112-113)

W WTZ nie opracowano pisemnych procedur dotyczących tzw. okresu próbnego, tj. okresu próby dla nowoprzyjętych osób z niepełnosprawnościami.

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że: *W WTZ w przeszłości bardzo rzadko stosowano zapis dotyczący przyjęcia uczestnika do WTZ na okres próbny. Jeśli tak się działo, to wynikało to z wątpliwości wynikających z przeprowadzonego wywiadu z rodzicem/opiekunem prawnym. Aktualnie (w latach 2021-2024) nie stosujemy takiej praktyki.*

(akta kontroli, str. 121-122)

Liczby uczestników WTZ z podziałem na stopień niepełnosprawności oraz na czas uczestnictwa w warsztacie (stany na koniec 2021 r., 2022 r., 2023 r.¹⁵) przedstawiały się następująco:

- wg stanu na 31.12.2021 r. 30 osób posiadało orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, 15 osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (z tych osób: dwie uczestniczyły w WTZ dwa lata, dwie trzy lata, 41 cztery lata i powyżej);
- wg stanu na 31.12.2022 r. odpowiednio 32 osoby, 13 osób (z tych osób: dwie uczestniczyły w WTZ jeden rok, trzy dwa lata, 41 cztery lata i powyżej);
- wg stanu na 31.12.2023 r. odpowiednio 31 osób, 14 osób (z tych osób: pięć uczestniczyło w WTZ jeden rok, dwie dwa lata, 38 cztery lata i powyżej).

Średni czas pobytu uczestników w warsztacie wynosił w tym okresie 13 lat, w tym:

- w 2021 r. 14 lat, - w 2022 r. 12 lat, - w 2023 r. 14 lat.

(akta kontroli, str. 107, 566)

Na podstawie badania próby dokumentacji dotyczącej 15 uczestników WTZ ustalono m.in., że:

- dla wszystkich uczestników terminowo opracowywano indywidualne programy rehabilitacji (IPR) obowiązujące na okres jednego roku. IPR zawierały zapisy odnośnie zadań i sposobów ich realizacji w następujących zakresach:
 - aktywizacja podopiecznych w życiu codziennym, wyrabianie samodzielności,
 - rehabilitacja społeczna, - rehabilitacja psychoterapeutyczna (dane w tym zakresie wypełniał psycholog), - rehabilitacja zawodowa, - rehabilitacja ruchowa, trening ekonomiczny, - współpraca z rodziną.

- terminowo dokonywano pierwszej oceny terapii uczestnika WTZ, półrocznych i rocznych ocen terapii uczestnika w warsztacie, a także ocen kompleksowych,

- zapoznawano uczestników z dokumentami pn. *Ocena postępów w rehabilitacji zawodowej*, za wyjątkiem dwóch ocen (brak było pisemnego potwierdzenia takiego zapoznania przez uczestnika warsztatu lub adnotacji

¹⁵ Liczba uczestników WTZ na koniec każdego roku wyniosła 45 osób.

o powyższym przez osobę, która sporządzała takie dokumenty), co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 176-195, 198-201)

1.3. Warsztat został utworzony na podstawie umowy z dnia 15.09.1994 r. zawartej pomiędzy Wojewódzkim Ośrodkiem ds. Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Gorzowie Wlkp., a Kołem Pomocy Osobom Specjalnej Troski Razem w Sulęcinie, tj. ponad 30 lat temu. Warsztat nie dysponował projektem utworzenia warsztatu, w ww. umowie nie określono jakim wyposażeniem powinien dysponować warsztat.

W opisanej powyższej umowie nr WTZ/1/2007 zapisano, iż na potrzeby warsztatu w ww. obiekcie przeznaczone są pomieszczenia m.in. na funkcjonowanie ośmiu pracowni terapeutycznych oraz jednego pomieszczenia rehabilitacyjnego.

(akta kontroli, str. 97-106, 114-120)

Oględziny wszystkich ośmiu pracowni funkcjonujących w WTZ wykazały, m.in. że pracownia:

- 1) Bukieciarstwa zajmuje powierzchnię 29,5 m² i jest wyposażona m.in. w szafy, szafkę, stolik, regały, biurka, krzesła, nadstawkę meblową i słupek, kontener.
- 2) Gospodarstwa domowego zajmuje powierzchnię 23,8 m² i jest wyposażona m.in. w pralki, żelazka, deskę do prasowania, suszarki, miotły, mopy, miski, biurko, szafy, kontener z szufladami, krzesło.
- 3) Technik różnych zajmuje powierzchnię 27,5 m² i jest wyposażona m.in. w biurka, krzesła, kontener, słupek łazienkowy, szafkę łazienkową, szafki wiszące, dużą meblościankę, komputer, duży stół, bindownicę, pistolet na klej.
- 4) Krawiecka zajmuje powierzchnię 46,9 m² i jest wyposażona m.in. w zestaw meblowy, biurko, regały, krzesła, stół krawiecki, obcinacz krawiecki, maszyny do szycia, manekin damski, żelazko.
- 5) Kulinarna zajmuje powierzchnię 29 m² i jest wyposażona m.in. w stoliki, krzesła, szafy, baterie i zlewy, kuchnie gazowe, zmywarki, patelnię elektryczną, chłodziarkę, krajalnicę, maszynki do mięsa, mikser, chłodziarko-zamrażarkę, kuchenkę mikrofalową, czajnik elektryczny, naczynia, garnki, sztucce, zaparzacze, maszynę do popcornu, maszynę do waty cukrowej.
- 6) Stolarska zajmuje powierzchnię 70,3 m² i jest wyposażona m.in. w biurka, stoły, krzesła, szafy, szafki, stół stolarski, wyrzynarkę, odkurzacz, wiertarki, stół do wiertarki, odpylacz, kompresor, piły, przecinarkę, wkrętarki, imadło, ścisk stolarski, prostownik, spawarkę, obrabiarkę wielofunkcyjną, szlifierki, zszywacz tapicerski, frezarkę.
- 7) Gospodarcza zajmuje powierzchnię 25,4 m² i jest wyposażona w szafy metalowe, słupek łazienkowy, biurko, wyrzynarkę, śrubokręty, brzeszczoty, imadło, stół montażowy, sekatory, kosiarkę spalinową, nożyce do przycinania żywopłotu, łopaty do odśnieżania, szpadle ogrodowe, grabie, miotły.
- 8) Multimedialna zajmuje powierzchnię 55,3 m² i jest wyposażona m.in. w biurka, stoły, krzesła, szafy, komputery, wieżę, wzmacniacz i kolumny, projektor i ekran projekcyjny, monitory i klawiatury, skaner, mikser muzyczny, perkusję elektryczną, keyboard, gitarę.

Ponadto dokonano oględzin:

- 1) Podjazdu do budynku (budynek WTZ jest parterowy) oraz wejścia do budynku i ustalono, że podjazd jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych

(łagodny antypoślizgowy podjazd - pochylnia z poręczami), wejście do budynku jest szerokie i przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych;

2) Toalet i ustalono, że są one przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (szerokie drzwi i armatura sanitarna oraz wyposażenie przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych).

3) Pomieszczenia do rehabilitacji i ustalono, że zajmuje ono powierzchnię 40 m² i jest wyposażone m.in. w: rotor do ćwiczeń kończyn dolnych, rotor do ćwiczeń kończyn górnych, rotor do ćwiczeń stawu barkowego, ławkę gimnastyczną, rowery treningowe, stepper, materac jednoczęściowy, materac trzyczęściowy, dysk korekcyjny, drabinę gimnastyczną, stół do tenisa stołowego, stół stacjonarny do masażu, lampę do fototerapii, ciśnieniomierz, orbitrek, matę masującą.

(akta kontroli, str. 123-143, 150-154)

Warunki lokalowe oraz wyposażenie WTZ pozwalały na prawidłowe prowadzenie terapii dla uczestników warsztatu.

1.4. Struktura zatrudnienia spełniała wymogi rozporządzenia w sprawie WTZ, poza tym, że pracownikiem WTZ nie był specjalista do spraw rehabilitacji lub rewalidacji, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W latach 2021-2023 (stany na koniec roku) w WTZ była zatrudniona jedna osoba na stanowisku kierownika warsztatu (jeden etat), oraz jedna osoba na stanowisku głównego księgowego (jeden etat). Osoby te posiadały wykształcenie wyższe.

W ww. okresie zatrudniano dziewięć osób (na dziewięciu etatach) na stanowiskach merytorycznych, w tym: - czterech instruktorów terapii zajęciowej (zatrudnionych w latach 2021-2023) posiadających wykształcenie wyższe, oraz trzech instruktorów terapii zajęciowej (w 2021 r. oraz w 2022 r.) i czterech instruktorów terapii zajęciowej (w 2023 r.) posiadających wykształcenie średnie; - jednego instruktora zawodu (w 2021 r. oraz w 2022 r.) posiadającego wykształcenie średnie (na koniec 2023 r. w WTZ nie był zatrudniony instruktor zawodu); - jeden pracownik socjalny (w całym okresie objętym kontrolą NIK) posiadający wykształcenie wyższe.

Ponadto w badanym okresie zatrudniano na stanowiskach technicznych (obsługi): - jedną osobę, tj. kierowcę (w całym okresie objętym kontrolą NIK); - jedną osobę, tj. informatyka (na 1/5 etatu w całym okresie objętym kontrolą NIK).

Zatrudnienie w WTZ odpowiadało zapisom umowy zawartej pomiędzy Powiatem Sulcińskim a Stowarzyszeniem dotyczącej prowadzenia WTZ.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto dla poszczególnych grup stanowisk wynosiło: 1) Stanowiska merytoryczne: - w 2021 r. 4.631,83 zł, - w 2022 r. 4.935,92 zł, - w 2023 r. 5.740,08 zł; 2) Stanowiska techniczne (obsługi): - w 2021 r. 1.194,33 zł, - w 2022 r. 3.287,25 zł, - w 2023 r. 4.078,00 zł.

Stosunek średniego miesięcznego wynagrodzenia w warsztacie (bez uwzględniania kadry kierowniczej) do średniego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce wynosił: - w 2021 r. 2.913,08 zł / 5.682,97 zł, - w 2022 r. 4.111,59 zł / 6.064,24 zł, - w 2023 r. 4.909,04 zł / 7.544,98 zł.

W ww. okresie nie wystąpiły przypadki odejść pracowników z pracy w WTZ (zmarł natomiast jeden instruktor zawodu - w warsztacie zatrudniono dodatkowo jedną osobę na stanowisku instruktora terapii zajęciowej).

(akta kontroli, str. 95-96a)

1.5. Na podstawie badania dokumentacji dotyczącej 15 uczestników warsztatu ustalono, że rada programowa¹⁶ opracowała dla każdego uczestnika IPR, zgodnie z obowiązującymi wymogami¹⁷. Terapia prowadzona była w oparciu o opracowane IPR, które określały: formy rehabilitacji, jej zakres, metody i zakres nauki umiejętności, formy współpracy z rodziną lub opiekunami, planowane efekty rehabilitacji oraz osoby odpowiedzialne za realizację IPR. Indywidualne programy rehabilitacji opracowywano w oparciu o weryfikację zindywidualizowanych potrzeb uczestników WTZ, a faktyczna realizacja terapii odzwierciedlała wskazania terapeutyczne zawarte w IPR. Prowadzona terapia zajęciowa dotyczyła przede wszystkim usamodzielniania się i w niewielkim stopniu dotyczyła działań mających na celu podjęcie zatrudnienia (lub nawet wcale nie wyszczególniała takich zadań). Przykładowo w zakresie rehabilitacji zawodowej uczestnika pracowni kulinarnej wpisywano następujące zadania do realizacji przez tego uczestnika: - wykonywanie praktycznych umiejętności kulinarnych niezbędnych w życiu i w pracowni, - przypomnianie i stosowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, - segregacja śmieci.

Średni czas pobytu 15 ww. osób w WTZ wg stanu na 31.12.2023 r. wynosił 12 lat i 5 miesięcy.

(akta kontroli, str. 176-201, 566)

W okresie objętym kontrolą w warsztacie działała rada programowa powołana w nieprawidłowym składzie, gdyż w skład rady programowej nie wchodził specjalista do spraw rehabilitacji lub rewalidacji, co szerzej opisano w dalszej części wystąpienia pokontrolnego w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli, str. 97-106, 176-195)

1.6. Na podstawie badania dokumentacji dotyczącej 15 uczestników warsztatu ustalono, że rada programowa dokonywała ocen, o których mowa w art. 10a ust. 5 i 6 ustawy o rehabilitacji, oraz ocen, o których mowa w § 14 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie WTZ tj. pierwszej kompleksowej oceny realizacji IPR nie wcześniej niż przed upływem 3 miesięcy i nie później niż po upływie 6 miesięcy od rozpoczęcia terapii w warsztacie, dokonywała okresowych oraz kompleksowych ocen realizacji IPR (nie rzadziej niż co trzy lata), a dodatkowo raz w roku dokonywała oceny realizacji IPR i nie rzadziej niż raz na pół roku oceniała indywidualne efekty rehabilitacji. Programy opracowywane były indywidualnie dla każdego uczestnika z uwzględnieniem jego ograniczeń oraz czynionych postępów.

(akta kontroli, str. 176-195)

1.7. Zasady prowadzenia treningu ekonomicznego uczestników warsztatu zostały określone w przepisach § 12 rozporządzenia w sprawie WTZ¹⁸.

Na podstawie dokumentacji przebiegu rehabilitacji, w tym IPR 15 uczestników warsztatu, ustalono że wysokość środków finansowych oraz ich przeznaczenie indywidualnie dla każdego uczestnika ustalała rada programowa WTZ zgodnie z IPR, uwzględniając postanowienia regulaminu organizacyjnego.

Trening ekonomiczny stanowiły m.in. nauka dokonywania samodzielnego zakupu najpilniejszych artykułów, nauka określania wartości nominalów, nauka kalkulacji wydatków, wyrobienie umiejętności gospodarowania własnym zasobem finansowym,

¹⁶ Działająca w WTZ na podstawie art. 10a ust. 4 ustawy o rehabilitacji.

¹⁷ Artykuł 10a ust. 3 ustawy o rehabilitacji oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WTZ.

¹⁸ Paragraf 12 rozporządzenia w sprawie WTZ stanowi, że: 1. Uczestnik warsztatu, który w ramach indywidualnego programu bierze udział w treningu ekonomicznym, może otrzymać do swojej dyspozycji środki finansowe w wysokości nieprzekraczającej 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę. 2. Wysokość środków finansowych oraz ich przeznaczenie indywidualnie dla każdego uczestnika ustala rada programowa warsztatu zgodnie z indywidualnym programem, uwzględniając postanowienia regulaminu organizacyjnego warsztatu.

wdrożenie do utrwalania nawyków z zakresu oszczędzania i planowania uzasadnionych wydatków.

W WTZ dla każdego uczestnika prowadzona była indywidualna ewidencja rozliczeń finansowych treningu ekonomicznego. Warsztaty w latach 2021-2023 na trening ekonomiczny wydatkował kwotę 72.595 zł, w tym w 2021 r. 23.205 zł, w 2022 r. 24.170 zł, oraz w 2023 r. 25.220 zł.

(akta kontroli str. 4-25, 39, 55, 73, 76-83, 112-113)

Prowadzona przez WTZ rehabilitacja społeczna nie ograniczała się do udziału w zajęciach w gronie uczestników, ale również miała na celu integrację uczestników z otoczeniem i branie udziału w życiu społecznym, np. poprzez wyjazdy na koncerty, do kina, teatru oraz inne przedstawienia artystyczne, udział w piknikach, wycieczkach krajoznawczych (np. nad jezioro, do gospodarstw rolnych), wyjazdach na cmentarz, spotkaniach przy ognisku, wyjściach do restauracji itp. W okresie objętym kontrolą WTZ organizował każdego roku od kilkunastu do kilkudziesięciu takich przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 26-75)

W latach 2021-2023 żaden z uczestników warsztatu nie wziął udziału w nieodpłatnych praktykach zawodowych, o których mowa w art. 10a ust. 3a ustawy o rehabilitacji.

(akta kontroli str. 84-86, 112-113)

Kierownik warsztatu potwierdziła powyższe i wyjaśniła, że: *Przyczyną takiego stanu była pandemia i stan zagrożenia pandemicznego, który zakończył się 1 lipca 2023 r. Aktualnie, w roku 2024 r. troje uczestników WTZ odbyło praktyki zawodowe.*

(akta kontroli str. 121-122)

1.8. W warsztacie w latach 2021-2023 nie działała rada społeczna, o której mowa w art. 10aa ustawy o rehabilitacji.

(akta kontroli str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że przepis ustawy o rehabilitacji dotyczący utworzenia rady społecznej ma charakter fakultatywny (nie ma prawnego obowiązku tworzenia i działania rady).

(akta kontroli, str. 121-122)

1.9. Z informacji uzyskanych w toku niniejszej kontroli NIK z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gorzowie Wielkopolskim wynika m.in., że żadna z osób będących w 2021 r., w 2022 r., oraz w 2023 r. uczestnikiem WTZ nie była wg stanu na 31.12.2023 r. zatrudniona (na podstawie umów o pracę lub umów cywilnoprawnych).

(akta kontroli, str. 163-169, 513-565)

Z informacji uzyskanych w toku niniejszej kontroli NIK z Powiatowego Urzędu Pracy w Sulęcinie wynika m.in., że:

- uczestnicy WTZ w latach 2021-2023 nie byli zarejestrowani w PUP w Sulęcinie jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy;
- ze zgłoszonych przez pracodawców w latach 2021-2023 krajowych ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami wynika, że w 2021 r. były zgłoszone przez nich 44 oferty na miejsca pracy, w 2022 r. 33 oferty, w 2023 r. 22 oferty¹⁹;

¹⁹ Oferty pracy są dostosowane odpowiednio do potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Kierując do pracy osoby bezrobotne/poszukujące pracy, pośrednik pracy przedstawia odpowiednie oferty pracy tzn. do wykonywania których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe lub może

- pośrednicy pracy w kontaktach z pracodawcami w zakresie kierowania osób bezrobotnych w ramach zgłoszonych ofert pracy nie odnotowali zdarzeń noszących znamiona dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami, w tym wobec uczestników WTZ;

- w związku z tym, że uczestnicy WTZ nie byli zarejestrowani jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy osoby te nie korzystały z usług PUP w Sulęcinie;

- uczestnicy skreśleni z listy WTZ w 2022 r. (czterech uczestników warsztatu) nie byli zarejestrowani w PUP w Sulęcinie, jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy, wobec powyższego osoby te nie korzystały z żadnych form aktywizacji.

(akta kontroli, str. 164-175)

W latach 2021-2023 żaden z uczestników warsztatu nie podjął zatrudnienia.

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła m.in., że: *Przyczyny takiego stanu rzeczy należy upatrywać w pandemii, która obejmuje badany okres, niechęci rodziców/opiekunów prawnych do prób podjęcia zatrudnienia przez uczestnika, z obawy o utratę w przyszłości otrzymywanego świadczenia z ZUS oraz w samych uczestnikach, których umiejętności psychofizyczne często uniemożliwiają im podjęcie pracy. W latach poprzednich 5 uczestników podjęło zatrudnienie, a w roku 2024 jedna osoba podjęła pracę.*

(akta kontroli, str. 121-122)

W kontrolowanym okresie w warsztacie nie był prowadzony rejestr uczestników WTZ, którzy podjęli pracę.

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że: *W kontrolowanym okresie, również w okresie wcześniejszym, WTZ nie prowadził rejestru uczestników, którzy podjęli pracę. Rejestr taki, został założony podczas kontroli.*

(akta kontroli, str. 121-122, 160-161)

W WTZ brak było dokumentów z lat 2021-2023 dotyczących pomocy świadczonej uczestnikom warsztatu w poszukiwaniu pracy (pism, zapytań, ofert pracy, itp.).

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że: *Jest to spowodowane brakiem zgody rodziców/opiekunów prawnych, brakiem zainteresowania pracą samego uczestnika i niepełnosprawnością intelektualną uczestnika, która uniemożliwia mu podjęcie zatrudnienia. Osoby te z reguły długotrwale przebywają w warsztacie i wobec nich warsztat realizuje zadania głównie z zakresu rehabilitacji społecznej.*

(akta kontroli, str. 121-122)

Warsztat w latach 2021-2023 nie prowadził współpracy z potencjalnymi lub faktycznymi pracodawcami (zakłady pracy chronionej, zakłady aktywności zawodowej, inne jednostki).

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że: *Na terenie miasta Sulęcina, gdzie mieści się warsztat, nie funkcjonuje zakład aktywności zawodowej czy zakład pracy chronionej. Uczestnikom naszego WTZ trudno jest znaleźć pracę. W latach poprzednich jedna*

je wykonywać po uprzednim szkoleniu albo przygotowaniu zawodowym dorosłych, a stan zdrowia pozwala mu na ich wykonywanie

z największych firm funkcjonujących w Sulęcinie przeprowadziła wobec wszystkich naszych uczestników rekrutację. Po ponad tygodniowych rozmowach i testach, nikogo nie zakwalifikowano do zatrudnienia. Również w poprzednich latach odwiedzaliśmy lokalną piekarnię i fabrykę produkującą łóżka pod kątem stażu, czy zatrudnienia naszych uczestników. Nie znaleźliśmy miejsca, w którym nasz uczestnik mógłby się odnaleźć zawodowo. Sytuacja się powoli zmienia w tym roku (2024), gdyż dwóch lokalnych pracodawców przyjęło naszych uczestników na staże zawodowe, jednak pracy im nie zaproponowano.

(akta kontroli, str. 121-122)

Warsztat nie współpracował w latach 2021-2023 z Powiatowym Urzędem Pracy w Sulęcinie w zakresie zatrudnienia uczestników warsztatu.

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że: Oferty PUP nie są odpowiednie dla naszych uczestników. Indywidualny kontakt z pracodawcą przynosi lepsze rezultaty, co zaobserwowaliśmy w bieżącym 2024 roku (trzy staże i jedno zatrudnienie). W tym roku (2024 r.) po konsultacjach z rodzicami/opiekunami prawnymi udało się nam zarejestrować pięciu uczestników jako osoby poszukujące pracy.

(akta kontroli, str. 121-122)

W latach 2021-2023 nie wpływały do warsztatu oferty pracy dla uczestników warsztatu.

(akta kontroli, str. 112-113)

Kierownik warsztatu wyjaśniła, że: W latach 2021-2023 do WTZ nie wpływały oferty pracy dla naszych uczestników. Pracodawcy często nie postrzegają osób z niepełnosprawnością intelektualną jako kandydatów na pracowników. Ta sytuacja powoli się zmienia.

(akta kontroli, str. 121-122)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch przypadkach brak było potwierdzenia zapoznania się przez uczestnika WTZ z Oceną postępów w rehabilitacji zawodowej, tj. z oceną za 2021 r. oraz z oceną za 2022 r., co stanowiło naruszenie przepisu § 14 ust. 2 rozporządzenia w sprawie WTZ.

(akta kontroli str. 176-195)

Kierownik WTZ wyjaśniła m.in., że: (...) Powyższe wynika z niewyegzekwowania złożenia podpisów przez uczestnika warsztatu pod tymi ocenami i nie sprawdzenia przeze mnie, czy dokumenty te są podpisane przez tego uczestnika. Osoba dokonująca ocen informowała mnie ustnie oraz przekazywała ustnie informacje na posiedzeniach rady programowej, że uczestnik ten zapoznał się z przedmiotowymi ocenami. Brak udokumentowania zapoznania uczestnika WTZ z tymi ocenami wynika więc z przeoczenia. Jeżeli uczestnicy WTZ zostaną poinformowani przez instruktorów o takich ocenach, a brak będzie podpisów uczestników, zobowiązę instruktorów do dokonywania przez nich odpowiednich zapisów o poinformowaniu uczestników o takich ocenach.

(akta kontroli str. 196-197)

2. Wbrew wymogom określonym w § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie WTZ, w latach 2021-2023 oraz w 2024 r. (do 10.12.2024 r.) w WTZ nie zatrudniano specjalisty ds. rehabilitacji. Na skutek czego skład Rady Programowej nie spełniał

wymogu określonego w art. 10a ust. 4 pkt 2 ustawy o rehabilitacji, a tym samym rada programowa dokonywała ocen, o których mowa w 10a ust. 5-6 ustawy o rehabilitacji w niepełnym składzie.

W ww. okresie specjalistę ds. rehabilitacji zatrudniano w WTZ wyłącznie na podstawie umowy zlecenia.

(akta kontroli str. 97-106, 176-195)

Kierownik WTZ wyjaśniła m.in., że: *W WTZ w latach 2021-2023 oraz w 2024 r. (do 10.12.2024 r.) pracownikami warsztatu nie byli specjaliści ds. rehabilitacji i rewalidacji. W ww. okresie rehabilitanta zatrudniano w WTZ na podstawie umowy zlecenia. Wynikało to z niemożności zatrudnienia w WTZ specjalistów do spraw rehabilitacji lub rewalidacji na podstawie umowy o pracę, gdyż osoby takie nie były zainteresowane zatrudnieniem w WTZ. W kontrolowanym przez NIK okresie rehabilitant nie był członkiem Rady programowej i nie uczestniczył w jej posiedzeniach. Wyjaśniam, że czynione będą starania, aby zatrudnić specjalistów do spraw rehabilitacji lub rewalidacji na podstawie umowy o pracę i aby taka osoba była pracownikiem WTZ.*

(akta kontroli str. 196-197)

OCENA CZĄSTKOWA

Struktura zatrudnienia w warsztacie była zgodna z umową zawartą pomiędzy Powiatem Sulęcińskim a Stowarzyszeniem dotyczącą prowadzenia przez Stowarzyszenie WTZ. Nie odpowiadała natomiast wymogom rozporządzenia w sprawie WTZ, bowiem w okresie objętym kontrolą w WTZ nie zatrudniano specjalisty ds. rehabilitacji lub rewalidacji. Z tego powodu faktyczny skład rady programowej nie odpowiadał ustawowym wymogom, co skutkowało dokonywaniem przez radę programową ocen (10a ust. 5-6 ustawy o rehabilitacji) w niepełnym składzie

Szczegółowe badanie dokumentacji 15 uczestników WTZ wykazało, że wszystkie osoby posiadały ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej, a ich uczestnictwo w warsztacie zostało uzgodnione z PCPR. Rada programowa WTZ opracowała odrębnie na każdy rok pobytu uczestnika IPR. W wymaganych terminach dokonywano oceny kompleksowej realizacji IPR.

Przeprowadzano również oceny indywidualnych efektów rehabilitacji za okresy półroczne, roczne oraz oceny kompleksowe. Uczestnikom WTZ zapewniano możliwość udziału w ocenach indywidualnych efektów rehabilitacji, jednak wystąpiły dwa przypadki braku potwierdzenia przez uczestnika warsztatu tego faktu. Przeprowadzone we wszystkich pracowniach oględziny prowadzonych zajęć oraz oględziny wyposażenia tych pracowni oraz w szczególności gabinetu rehabilitacyjnego wykazały, że uczestnikom WTZ stworzono odpowiednie warunki rehabilitacji.

OBSZAR

2. Organizacja i prowadzenie rehabilitacji w ramach programu zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą PFRON „Zajęcia klubowe w WTZ”

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2021 i 2022 zajęcia klubowe, o których mowa w art. 10g – 10h ustawy o rehabilitacji oraz w programie PFRON pn. „Zajęcia klubowe w WTZ”²⁰, nie odbywały

²⁰ Program zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, służący finansowaniu zajęć klubowych (art. 47 ust. 1 pkt 4a ustawy o rehabilitacji): <https://www.pfron.org.pl/o-funduszu/programy-i-zadania-pfron/programy-i-zadania-real/program-zajecia-klubowe-w-wtz/dokumenty-programowe/program/tresc-programu/>.

się. W 2023 roku na zajęcia klubowe w WTZ²¹ zakwalifikowano dwie osoby z niepełnosprawnościami, posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności²², znajdujące się na prowadzonej przez Stowarzyszenie liście osób, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone, a które nie rozpoczęły terapii w WTZ (art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji).

(akta kontroli str. 164-168, 230, 238-245, 278)

W dniu 21 czerwca 2023 roku Zarząd Stowarzyszenia podjął uchwałę w sprawie przyjęcia „Regulaminu Organizacyjnego Zajęć Klubowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu” (dalej: *Regulamin zajęć klubowych w WTZ*), określającego organizację zajęć klubowych w WTZ²³ oraz zakres ich działania.

W dniu 28 sierpnia 2023 roku PFRON zawarł z Powiatem Sulęcińskim umowę o realizację przez samorząd powiatowy programu „Zajęcia klubowe w WTZ”²⁴. Następnie w dniu 7 września 2023 roku Powiat Sulęciński zawarł ze Stowarzyszeniem umowę na dofinansowanie zajęć klubowych w ramach programu „Zajęcia klubowe w WTZ”²⁵ (dalej: *umowa o dofinansowanie zajęć klubowych w WTZ*), przekazując środki PFRON w wysokości 5.150 zł. Realizacja ww. zajęć odbywała się według ustalonego przez Zarząd Stowarzyszenia „Planu Działalności Zajęć Klubowych w WTZ przy Stowarzyszeniu” (dalej: *Plan działalności zajęć klubowych*).

(akta kontroli str. 202-229)

2.2. Podczas zajęć klubowych w WTZ realizowanych w 2023 roku formami pracy z uczestnikami były przede wszystkim²⁶: rehabilitacja społeczna kształtująca i podtrzymująca umiejętności społeczne, terapia zajęciowa, ćwiczenia rehabilitacyjne, wsparcie psychologiczne oraz zajęcia integracyjne. Kierunkami terapii zajęciowej w ramach zajęć klubowych w WTZ były: ergoterapia (terapia pracą, terapia poprzez zajęcia manualne)²⁷, socjoterapia (terapia zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych, towarzyskich)²⁸ i arteterapia (terapia sztuką, kontakt bierny lub czynny ze sztuką i kulturą)²⁹.

Na podstawie list obecności uczestników zajęć klubowych w WTZ stwierdzono, że zostali oni uwzględnieni w rozliczeniu za poszczególne miesiące 2023 roku i brali udział w zajęciach klubowych w wymiarze nie mniejszym niż pięć godzin miesięcznie³⁰, co było zgodne z art. 10h ust. 1 ustawy o rehabilitacji oraz postanowieniami rozdziału VIII ust. 2 programu „Zajęcia klubowe w WTZ.

(akta kontroli str. 210-214, 238)

²¹ Zgodnie z rozdziałem VII ust. 4 pkt 3 procedur realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, warsztat zobowiązany był do prowadzenia dokumentacji zawierającej informacje, dotyczące podstawy zakwalifikowania osoby z niepełnosprawnościami do udziału w zajęciach klubowych.

²² Zgodnie z rozdziałem V ust. 1 programu „Zajęcia klubowe w WTZ”.

²³ To jest zajęcie o których mowa w art. 10g – 10h ustawy o rehabilitacji.

²⁴ To jest umowę nr KLU/0000119/04/D z dnia 28 sierpnia 2023 roku.

²⁵ To jest umowę nr DZ.042.26.2023 z dnia 7 września 2023 r.

²⁶ Stosownie do pkt 4 ppkt 2 Planu działalności zajęć klubowych.

²⁷ Rodzajami i metodami terapii były: prace porządkowe, bukietarstwo, hafciarstwo, krawiectwo, gastronomia, zajęcia komputerowe (pisanie pism), stolarstwo.

²⁸ Rodzajami i metodami terapii były: ludoterapia / zabawoterapia, terapia ruchem, trening umiejętności społecznych, trening w zakresie czynności życia codziennego, rekreacja, relaksacja, sylwoterapia, metody dydaktyczne, metody behawioralne.

²⁹ Rodzajami i metodami terapii były: rysunek, malarstwo, grafika, sztuki użytkowe, zdobnictwo i dekoratorstwo, florystyka, muzykoterapia, filmoterapia, esteterapia.

³⁰ W okresie od września do grudnia 2023 roku jeden z beneficjentów uczestniczył łącznie przez 23 godziny zajęć klubowych w WTZ (we wrześniu, listopadzie i grudniu po 5 godzin, a w październiku - 8 godzin). W tym samym okresie drugi z beneficjentów uczestniczył łącznie przez 20 godzin zajęć klubowych w WTZ (po 5 godzin w każdym miesiącu). W związku z tym nie było konieczności wyłączenia przez WTZ z dofinansowania tych osób za miesiące, w których nie brały one udziału w zajęciach klubowych w WTZ przez co najmniej 5 godzin.

Stowarzyszenie terminowo przedłożyło Powiatowi Sulęcińskiemu roczne sprawozdanie z zakresu i sposobu wykorzystania otrzymanego dofinansowania³¹, które spełniało wymogi określone w rozdziale VI ust. 7 procedur realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ” i w § 5 pkt 2 umowy o dofinansowanie zajęć klubowych w WTZ. Liczba uczestników wykazana w sprawozdaniu z realizacji programu „Zajęcia klubowe w WTZ”, pokrywała się ze stanem faktycznym. Stowarzyszenie w okresie od września do grudnia 2023 roku na realizację zajęć klubowych w WTZ wydatkowało ogółem 4.120 zł, a środki niewykorzystane w wysokości 1.030 zł zostały zwrócone do PFRON³².

(akta kontroli str. 215-245)

2.3. W 2023 roku w okresie realizacji zajęć klubowych w WTZ, zajęcia prowadziły dwie instruktorki terapii zajęciowej w WTZ, posiadające wykształcenie wyższe magisterskie – studia na kierunku pedagogika o specjalności pomoc społeczna i socjoterapia. Do zakresu obowiązków instruktorek realizujących zajęcia klubowe w WTZ należał: udział w planowaniu zajęć i tworzeniu miesięcznych harmonogramów dla uczestników w ramach prowadzonej pracowni, motywowanie do zajęć uczestników, realizacja zaplanowanych zajęć, dbałość o bezpieczeństwo uczestników podczas zajęć, dokonywanie wpisów do dziennika zajęć, składanie koordynatorowi zajęć klubowych w WTZ zapotrzebowań na materiały niezbędne do prowadzenia zajęć, opieka nad uczestnikami zajęć podczas zajęć dodatkowych (integracyjnych i wyjazdowych organizowanych przez WTZ) oraz ścisła współpraca z koordynatorem zajęć klubowych w WTZ.

(akta kontroli str. 252-254, 278)

Plan działalności zajęć klubowych w pkt. 6 ppkt 4 przewidywał, że zajęcia klubowe mogły odbywać się w trakcie godzin pracy WTZ³³ lub po godzinach pracy, w zależności od potrzeb i ustaleń zawartych w miesięcznych harmonogramach uczestników. W 2023 roku zajęcia klubowe z dwoma uczestnikami prowadzone były w godzinach pracy WTZ, a rozliczenia z instruktorami prowadzącymi zajęcia klubowe odbywały się w ramach ich wynagrodzeń i dodatków specjalnych przyznanych zgodnie z § 8 pkt h Regulaminu Wynagradzania Pracowników WTZ³⁴.

(akta kontroli str.210-214, 238-245, 257-277)

2.4. Obydwaj uczestnicy ww. programu wspomagani byli w trakcie zajęć klubowych w utrzymaniu samodzielności oraz niezależności w życiu społecznym i zawodowym. Jeden z uczestników z uwagi na stan zdrowia przez dwa miesiące nie uczestniczył w zajęciach klubowych, a w 2024 roku złożył rezygnację z uczestnictwa w programie „Zajęcia klubowe w WTZ”. Druga osoba w 2024 roku nadal była objęta zajęciami klubowymi w WTZ. W ocenie kadr prowadzących zajęcia klubowe, osoba ta nie

³¹ Sprawozdanie z dnia 8 stycznia 2024 roku uwzględniało: 1) liczbę beneficjentów programu, którzy zostali objęci wsparciem w postaci zajęć klubowych, 2) zakres godzinowy zajęć klubowych miesięcznie w okresie realizacji programu, 3) informację o ogólnej frekwencji w zajęciach klubowych w poszczególnych miesiącach roku sprawozdawczego, 4) wskazanie formuły organizacji zajęć klubowych dotyczącej formy i metody pracy z uczestnikami zajęć klubowych, 5) regulamin zajęć klubowych, 6) informację o wykorzystaniu środków finansowych w ramach programu.

³² Miesięczne środki finansowe przyznawane na uczestnika zajęć klubowych w 2023 roku wynosiły 515 zł. Powodem niewykorzystania przyznanych w 2023 roku środków finansowych PFRON w wysokości 1.030 zł na „Zajęcia klubowe w WTZ” była dwumiesięczna absencja uczestnika (środki nie zostały wykorzystane i zgodnie z regulacjami umowy zostały zwrócone).

³³ Zgodnie z §5 ust. 1 i 2 Regulaminu Organizacyjnego od poniedziałku do piątku z możliwością prowadzenia dodatkowych zajęć w dniach ustawowo wolnych od pracy lub innych godzinach niż uwzględnione w tygodniowym harmonogramie zajęć (np. wycieczki, zajęcia sportowe itp.). Czas trwania zajęć w warsztacie wynosił nie więcej niż 7 godzin dziennie 35 godzin tygodniowo.

³⁴ Uchwała Nr 3/2019 Zarządu Stowarzyszenia „Razem” w Sulęcinie z dnia 22 marca 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników WTZ. Dodatki specjalne za realizację przez dwóch instruktorów zajęć klubowych w 2023 roku wypłacono w łącznej kwocie 3 tys. zł.

rokowała do przyjęcia na uczestnika WTZ. Mimo zaproponowanej zmiany formy rehabilitacji, osoba ta nie wykazywała zainteresowania bycia uczestnikiem WTZ.

W przypadku nowego uczestnika, który w 2024 roku przystąpił do zajęć klubowych w WTZ, zajęcia te skutecznie wspomogły jego w procesie przyjęcia do WTZ. Po trzech miesiącach udziału w zajęciach klubowych, osoba ta została przyjęta do WTZ.

WTZ nie prowadził dokumentacji dotyczącej pomiaru skuteczności postępów uczestnictwa w zajęciach klubowych w WTZ. Jak wyjaśniła Kierownik WTZ: *warsztat nie wytwarza specjalnej dokumentacji pomiaru skuteczności prowadzonej rehabilitacji uczestników „Zajęć Klubowych w WTZ”. Osoba prowadząca zajęcia prowadzi rozmowy i obserwacje, co stanowi ocenę osoby z niepełnosprawnością, pod kątem weryfikacji przyjęcia do WTZ.*

(akta kontroli str. 238-245, 279-281)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Uczestnikami programu zajęcia klubowe w WTZ były osoby z niepełnosprawnościami spełniające kryteria określone w treści programu „Zajęcia klubowe w WTZ” oraz ustawie o rehabilitacji. Uczestnictwo w zajęciach klubowych odbywało się w wymiarze nie mniejszym niż pięć godzin miesięcznie, a pracownicy prowadzący zajęcia klubowe w WTZ posiadali odpowiednie kwalifikacje.

OBSZAR

3. Legalność i gospodarność wykorzystania środków

Opis stanu
faktycznego

3.1. WTZ posiadał zasady (politykę) rachunkowości, dotyczące m.in.: sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, zakładowy plan kont, ustalający zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, co było zgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁵ (dalej: *ustawa o rachunkowości*).

(akta kontroli str. 282-307)

WTZ prowadził wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową środków otrzymanych na działalność warsztatu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. W księgach pomocniczych wyodrębniono analityczne konta księgowe, na których ewidencjonowano koszty, które następnie wykazywane były w sprawozdaniach z realizowanych zadań za lata 2021-2023³⁶. Wielkości i nazwy kosztów przedstawione w ewidencji księgowej oraz daty dokonywania przelewów bankowych były tożsame z danymi przelewów bankowych. Rozliczeń dokonywano na podstawie zestawień dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, które były podstawą zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 ustawy o rachunkowości.

Badaniem objęto 30 dowodów księgowych na kwotę ogółem 141,2 tys. zł, to jest po 10 dowodów księgowych z każdego roku objętego kontrolą (lata 2021-2023)³⁷, co stanowiło 3,6% kosztów ogółem poniesionych przez warsztat w tym okresie, tj. 3.895,1 tys. zł³⁸. W badanej próbie 30 dowodów księgowych ujęto 15 dowodów księgowych dotyczących usług realizowanych na podstawie umów zlecenia z osobami fizycznymi na kwotę ogółem 46,0 tys. zł oraz pięć dowodów

³⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

³⁶ Kwoty podane w rozliczeniach były zgodne z zapisami właściwych kont analitycznych za okres objęty rozliczeniem.

³⁷ 2021 rok – 10 dowodów księgowych na kwotę ogółem 50,4 tys. zł, 2022 rok – 10 dowodów księgowych na kwotę ogółem 55,7 tys. zł i 2023 rok – 10 dowodów księgowych na kwotę ogółem 35,1 tys. zł.

³⁸ W poszczególnych latach koszty działalności wyniosły: w 2021 roku – 1.092,1 tys. zł, w 2022 roku – 1.288,6 tys. zł i w 2023 r. – 1.514,4 tys. zł.

księgowych dotyczących rozliczenia największych kwot w łącznej wysokości 48,1 tys. zł.

Dowody księgowe dotyczyły kosztów działalności WTZ i mieściły się w katalogu określonym w § 19 rozporządzenia w sprawie WTZ³⁹ oraz spełniały warunki określone w art. 21 oraz art. 22 ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 301-307,308-334)

3.2. W latach 2021-2023 głównym źródłem finansowania działalności WTZ były środki otrzymane z PFRON i budżetu Powiatu Sulęcińskiego, to jest:

- w 2021 roku dofinansowanie wyniosło ogółem 1.084,8 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków PFRON - 976,3 tys. zł, ze środków własnych Powiatu Sulęcińskiego - 108,5 tys. zł,
- w 2022 roku dofinansowanie wyniosło ogółem 1.284,7 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków PFRON – 1.155,2 tys. zł, ze środków własnych Powiatu Sulęcińskiego - 129,5 tys. zł,
- 2023 roku dofinansowanie wyniosło ogółem 1.504,8 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków PFRON – 1.327,3 tys. zł, ze środków własnych Powiatu Sulęcińskiego - 177,5 tys. zł.

Dofinansowanie działalności WTZ zostało przyznane zgodnie z zasadami określonymi w § 17 pkt 5 rozporządzenia w sprawie WTZ oraz art. 10 ust. 2b ustawy o rehabilitacji.

Innymi źródłami finansowania działalności WTZ, były środki z PUP na refundację wynagrodzeń⁴⁰ i szkolenia pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleń⁴¹:

- w 2021 roku przekazano ogółem 7,3 tys. zł, w tym 3,9 tys. zł (refundacja wynagrodzenia) i 3,4 tys. zł (szkolenia pracowników);
- w 2022 roku przekazano ogółem 3,9 tys. zł (refundacja wynagrodzeń);
- w 2023 roku przekazano ogółem 9,6 tys. zł, w tym 5,2 tys. zł (refundacja wynagrodzeń) i 4,4 tys. zł (szkolenia pracowników).

Stowarzyszenie w latach 2021-2023 nie otrzymywało ani dotacji, ani środków na realizację projektów w ramach działalności WTZ.

(akta kontroli str. 335, 340, 343, 366, 370, 398, 401, 427-435, 466-470, 485-488)

Corocznie Prezes Zarządu PFRON przekazywał Powiatowi Sulęcińskiemu środki na realizację zadań Warsztatu (art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji). Następnie Powiat Sulęciński i Stowarzyszenie (strony umowy na prowadzenie WTZ⁴²) w formie aneksu do umowy określały wysokość środków na działalność warsztatu w danym roku, z uwzględnieniem podziału na poszczególne rodzaje kosztów, zaliczonych do kosztów działalności warsztatu finansowanych ze środków Funduszu. Stwierdzono brak uwzględnienia w aneksach do umowy procentowego udziału środków Funduszu w ogólnej kwocie środków na działalność warsztatu w danym roku, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

³⁹ Opisywanie dowodów księgowych odbywało się w sposób pozwalający zweryfikować prawidłowość sporządzania sprawozdań oraz zapobiec wielokrotnemu rozliczaniu tych samych wydatków.

⁴⁰ Refundacja wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia pracownika w ramach prac interwencyjnych – kierowcy (za okres październik – grudzień 2021 i 2022 roku) oraz refundacja wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia pracownika w ramach prac interwencyjnych - instruktor terapii zajęciowej (za okres październik – grudzień 2023 roku).

⁴¹ To jest: „Strategie pracy terapeutycznej z uczestnikami WTZ” – szkolenie dla 10 pracowników WTZ (2021 rok) oraz „Kompleksowa ścieżka aktywizacji zawodowej uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej” - szkolenie dla pięciu pracowników WTZ (2022 rok).

⁴² To jest umowy nr WTZ/1/2007 zawartej w dniu 31 grudnia 2007 r. na prowadzenie przez Stowarzyszenie WTZ.

(akta kontroli str. 335-349, 362-382, 398-414)

Stowarzyszenie terminowo otrzymywało z Powiatu Sulęcińskiego na wyodrębniony rachunek bankowy warsztatu środki PFRON (§ 20 ust. 3 rozporządzenia w sprawie WTZ)⁴³.

(akta kontroli str. 395-397)

W okresie kontrolowanym WTZ uzyskiwał dochody ze sprzedaży produktów wykonanych przez uczestników WTZ w ramach prowadzonej terapii, to jest: w 2021 roku – 18,8 tys. zł, w 2022 roku – 34,2 tys. zł, w 2023 roku – 23,1 tys. zł, które zostały przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników Warsztatu⁴⁴. Dochody uzyskane w poszczególnych latach, nie przekraczały w skali miesiąca kwoty odpowiadającej iloczynowi liczby uczestników warsztatu oraz 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w grudniu roku poprzedniego (§ 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie WTZ).

(akta kontroli str. 26-75, 439)

3.3. Na podstawie analizy porównawczej 30 dowodów księgowych (lata 2021-2023) na kwotę ogółem 141,2 tys. zł stwierdzono, że Stowarzyszenie rozliczało wyłącznie koszty, które się do tego kwalifikowały, stosownie do warunków i aneksów do umowy na prowadzenie WTZ oraz § 19 rozporządzenia w sprawie WTZ, co opisano w pkt. 3.1. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 97-106, 308-334)

Zarząd Stowarzyszenia wprowadził do stosowania w WTZ „Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej netto nieprzekraczającej wartości progowej określonej w ustawie Prawo zamówień publicznych”⁴⁵ (dalej: *Regulamin PZP*). Regulamin PZP zawierał: postanowienia ogólne, procedury udzielania zamówienia⁴⁶, wyboru najkorzystniejszej oferty oraz unieważnienia postępowania. Dowody księgowe objęte badaniem, w tym pięć dowodów księgowych dotyczących rozliczenia największych kwot w łącznej wysokości 48,1 tys. zł, wyłączonych było z procedury zapytania ofertowego na podstawie § 3 ust. 1 Regulaminu PZP.

(akta kontroli str. 440-447)

Instruktorzy WTZ prowadzący zajęcia klubowe w WTZ, posiadali w dokumentacji kadrowej informację dotyczącą zwiększenia zakresu obowiązków, to jest dodatkowe zakresy czynności instruktora terapii zajęciowej pn. „Zajęcia Klubowe w WTZ” oraz otrzymywali z tego tytułu wynagrodzenie powiększone o dodatki specjalne, co opisano w pkt. 2.3. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 253-277)

3.4. Stowarzyszenie terminowo składało w latach 2021-2023 kwartalne informacje w formie zestawienia planowanych oraz wydatkowanych środków (§ 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WTZ). Stowarzyszenie również terminowo złożyło

⁴³ To jest nie później niż do 25 dnia miesiąca rozpoczynającego kwartał, środki finansowe na ten kwartał, pomniejszone o kwotę odsetek po przyjęciu przez powiat sulęciński informacji kwartalnych.

⁴⁴ To jest m.in. wycieczki, bilety do kina, teatru, uroczystości integracyjne.

⁴⁵ Uchwała Nr 1/2021 Zarządu Stowarzyszenia „Razem” w Sulęcinie z dnia 19 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia w WTZ przy Stowarzyszeniu Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej netto nieprzekraczającej wartości progowej określonej w ustawie Prawo zamówień publicznych.

⁴⁶ Zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu PZP, do zamówień, których wartość szacunkowa mieści się w przedziale od 30 tys. zł (netto) do wartości nieprzekraczającej wartości progowej określonej w ustawie Prawo zamówień publicznych, zastosowanie ma zapytanie ofertowe.

sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ za lata 2021-2023 (§ 21 ust. 1 rozporządzenia w sprawie WTZ).

(akta kontroli str. 26-75, 350-361, 383-394, 415-426, 506-509)

Roczne sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ za lata 2021-2023 rok (dalej: *sprawozdania roczne WTZ*), nie zawierały informacji określonych w § 21 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie WTZ, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 26-75)

Stowarzyszenie terminowo⁴⁷ składało Zarządowi Powiatu Sulęcińskiego sprawozdania opisowe z wykorzystania środków, do czego zobowiązywały coroczne umowy na dofinansowanie działalności WTZ⁴⁸ (art. 10b ust. 2a ustawy o rehabilitacji). Sprawozdania zawierały prawidłowe zestawienia kosztów finansowanych ze środków powiatu sulęcińskiego wraz z listami księgowoń na kontach analitycznych.

(akta kontroli str. 448-505)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) Zawarte przez Przewodniczącą Stowarzyszenia aneksy do umowy nr WTZ/1/2007 z dnia 31 grudnia 2007 r. na prowadzenie WTZ⁴⁹, nie uwzględniały procentowego udziału środków PFRON w ogólnej kwocie środków na działalność warsztatu w danym roku, do czego zobowiązywał § 5 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie WTZ⁵⁰.

(akta kontroli str. 335, 340, 343, 366, 370, 398, 401)

Przewodnicząca Stowarzyszenia wyjaśniła, że: *każdorazowo przed podpisaniem aneksu do umowy na prowadzenie WTZ, wysokość środków była sprawdzana i przeliczana, co do zgodności z algorytmem, który wskazuje finansowanie WTZ w 90 % przez PFRON. Po weryfikacji i sprawdzeniu kwot podpisywano aneks. Kwoty wskazane w aneksie zawsze były prawidłowe i spełniały wymóg 90% finansowania ze środków PFRON i mogło to spowodować, że nie zwrócono uwagi na to, że w aneksie brakuje zapisu dotyczącego procentowego udziału środków PFRON w finansowaniu WTZ. Przewodnicząca jednocześnie zapewniła, że przy kolejnym aneksie do ww. umowy, uwzględniony zostanie zapis § 5 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie WTZ.*

(akta kontroli str. 436-438)

2) Sprawozdania roczne WTZ za lata 2021-2023 rok, nie zawierały informacji o decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu

⁴⁷ To jest do dnia 31 stycznia każdego roku.

⁴⁸ To jest: umowa nr 02.19.2021.FN z dnia 13.01.2021 r. na dofinansowanie działalności WTZ w 2021 roku, umowa nr DZ.21.2022.FN z dnia 14.01.2022 r. na dofinansowanie działalności WTZ w 2022 roku, umowa nr DZ.3037.17.2023 z dnia 13.01.2023 r. na dofinansowanie działalności WTZ w 2023 roku.

⁴⁹ to jest: aneks nr 43 z dnia 8 kwietnia 2021 r., aneks nr 44 z dnia 27 września 2021 r., aneks nr 45 z dnia 28 grudnia 2021 r., aneks nr 46 z dnia 31 marca 2022 r., aneks nr 47 z dnia 10 października 2022 r., aneks nr 48 z dnia 27 grudnia 2022 r., aneks nr 49 z dnia 30 marca 2023 r., aneks nr 50 z dnia 19 października 2023 r. i aneks nr 51 z dnia 14 grudnia 2023 r.,

⁵⁰ Zgodnie z tym przepisem, strony umowy w terminie 14 dni od dnia przyjęcia przez radę powiatu uchwały, o której mowa w art. 35a ust. 3 ustawy o rehabilitacji, określają w formie aneksu do umowy wysokość środków na działalność warsztatu w danym roku, z uwzględnieniem: 1) podziału na poszczególne rodzaje kosztów, zaliczonych do kosztów działalności warsztatu finansowanych ze środków Funduszu; 2) procentowego udziału środków Funduszu w ogólnej kwocie środków na działalność warsztatu

rehabilitacji, do czego zobowiązywał w § 21 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie WTZ.

(akta kontroli str. 26-75)

Z wyjaśnienia Przewodniczącej Stowarzyszenia wynikało, że przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzenie. Jednocześnie wyjaśniająca zadeklarowała, że w kolejnych rocznych sprawozdaniach z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ taka informacja zostanie zawarta.

(akta kontroli str. 506-509)

OCENA CZĄSTKOWA

Środki PFRON oraz Powiatu Sulęcińskiego na działalność WTZ wykorzystano zgodnie z warunkami umów i przeznaczeniem. Stowarzyszenie prowadziło wyodrębnioną ewidencję finansowo-księgową, a poniesione koszty związane z działalnością WTZ mieściły się w katalogu określonym w § 19 rozporządzenia w sprawie WTZ oraz zostały prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych. Aneksy do umowy na prowadzenie WTZ nie zawierały procentowego udziału środków PFRON w ogólnej kwocie środków na działalność warsztatu w danym roku, a roczne sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ, nie zawierały informacji o decyzjach podjętych przez radę programową w stosunku do uczestników warsztatu, wobec których rada programowa dokonała oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie skutecznych działań mających na celu zatrudnienie w WTZ specjalisty do spraw rehabilitacji lub rewalidacji.
2. Dokumentowanie faktu udziału uczestników WTZ w procesie dokonywania ocen ich postępów w rehabilitacji zawodowej.
3. Uwzględnianie w aneksach do umowy na prowadzenie WTZ, procentowego udziału środków PFRON w ogólnej kwocie środków na działalność warsztatu w danym roku, stosownie do obowiązku wynikającego z § 5 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia w sprawie WTZ.
4. Ujmowanie w rocznych sprawozdaniach z działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych WTZ informacji, o której mowa w § 21 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie WTZ.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w formie dokumentu elektronicznego.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, 13 grudnia 2024 r

Kontrolerzy
Zdzisław Szafrąński
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
p.o. Wicedyrektor
Mariusz Kniat

.....
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

.....
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*

Cezary Romanczenko
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*